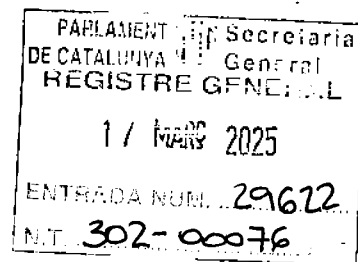

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari Comuns

Ref.: 302DCC17032500033

A LA MESA DEL PARLAMENT

Andrés García Berrio, diputat, David Cid Colomer, portaveu del Grup Parlamentari Comuns, d'acord amb el que estableix l'article 161 del Reglament del Parlament, presenten la següent moció, subsegüent a la Interpel·lació al Govern sobre les mesures per a millorar les polítiques d'execució penal (tram. 300-00094/15).

MOCIÓ

El sistema d'execució penal ha d'enfocar-se necessàriament cap a la reinserció social i les polítiques públiques concretes han d'acompanyar aquest principi des d'una lògica d'eficàcia. Les penes imposades han d'estar orientades de manera clara a aconseguir que les persones condemnades no tornin a cometre els delictes pels quals van ser condemnats o d'altres diferents, assegurant a més que les persones tinguin i disposin d'eines personals i socials necessàries per assolir la reinserció social.

Des d'aquesta perspectiva, hi ha capacitat de millora en tres àmbits molt concrets del sistema d'execució penal: en la formació de les treballadores del sistema d'execució penal, en la gestió de les mesures penals alternatives, i en l'aplicació de forma més útil i efectiva del medi obert.

Diferents estudis demostren que les persones que compleixen condemnes mitjançant mesures penals alternatives (en els delictes que és possible) tenen més possibilitats de reinserció i també estudis del CEFJE indiquen que les sortides esglaonades de presó i la progressió en la reducció del control s'han mostrat els millors indicadors de la reducció de la reincidència, sobretot si inclou la llibertat condicional.

Així mateix el treball dels professionals penitenciaris és cada vegada més exigent i qualificat. Pel que fa a l'àmbit de règim interior, la formació teoricopràctica, tant inicial com continuada, és imprescindible per garantir una actuació professional adequada. Aquesta formació ha de proporcionar els coneixements necessaris per assegurar, d'una banda, la seguretat i els drets de la població

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari Comuns

PARLAMENT DE CATALUNYA
DE CATALUNYA DE CATALUNYA
REGISTRE GENERAL
17 MARÇ 2025
ENTRADA NUM. 29627
N.T.

interna i, de l'altra, la protecció física i jurídica dels professionals penitenciaris. Els processos de selecció i formació selectiva del personal dels cossos de l'àmbit de règim interior no s'adeqüen plenament a les funcions assignades a la funció pública. En particular, els processos de selecció no inclouen un període formatiu inicial, tant teòric com pràctic, suficient per garantir una preparació adequada, ja que actualment es de 3 setmanes de durada. L'anàlisi dels processos de selecció en diferents administracions penitenciàries europees indica un cert consens sobre la necessitat d'establir proves selectives que permetin discriminar adequadament els candidats i també un curs selectiu de formació i un període de pràctiques.

Per un altre costat la col·laboració publico-social i la gestió delegada mitjançant la contractació pública de servei socials ha esdevingut un model de col·laboració clau entre l'Administració pública i les entitats socials per garantir una prestació eficient i de qualitat dels serveis socials i el seu bon funcionament es clau per assolir els objectius del sistema d'execució penal. L'Administració ha de vetllar per la millora continuada d'aquest model, consolidant la seva aplicació en nous àmbits i garantint condicions justes i sostenibles tant per a les entitats gestores com per als professionals que hi treballen.

Des del tercer sector i algunes administracions ja estan aportant per la concertació social. Aquesta modalitat permet relacions contractuals més estables i duradores en el temps, amb revisions anuals que assegurin l'adaptació del servei a les necessitats canviants, especialment les vinculades als increments de costos, ja sigui salarials o estructurals. Per poder optar a la concertació social, és imprescindible que el servei estigui descrit a la Cartera de Serveis Socials. Actualment el Departament de Justícia no disposa d'una cartera pròpia.

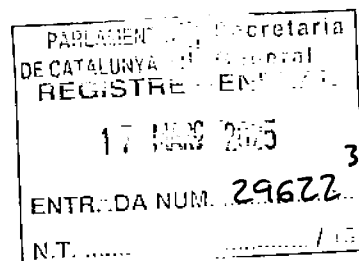
El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Aprovar a través d'un pla estratègic l'estructuració d'un nou model d'accés a la funció pública penitenciària del personal de règim interior. Aquest model ha de preveure un període de Formació inicial selectiva de al menys tres mesos, seguit d'un període de pràctiques, també selectives, de al menys tres mesos més. A més, les persones que superin aquests processos hauran de seguir un sistema de tutoria periòdica durant un període mínim de 6 mesos per reforçar la seva capacitat. Aquesta formació inicial, tant teòrica com pràctica, ha de dur-se a terme en una infraestructura adequada, ha d'estar homologada i ha de tenir un caràcter selectiu. Igualment s'ha de preveure la millora de la Formació contínua per al reciclatge i l'actualització professional i de la Formació d'especialització en àmbits específics de l'entorn penitenciari. Aquesta

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari Comuns

formació ha de dependre del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) i serà necessari realitzar l'increment pressupostari corresponent per aquest organisme.

2. Aprovar al llarg de 2025 un pla de formació inicial per als professionals de tractament del sistema d'execució penal així com una estructuració de la formació continuada que es realitza des del CEJFE.
3. Garantir que els professionals que treballen en el sistema d'execució penal a través d'entitats socials puguin accedir a les formacions especialitzades que realitza el CEJFE garantint un nombre de places en cada formació a les quals podran optar aquests professionals.
4. Ampliar la formació en mediació intercultural als professionals del sistema d'execució penal i reforçar el servei de mediació intercultural en els centres penitenciaris.
5. Reforçar i ampliar el model de concertació social del Departament de Justícia en la prestació de serveis socials, garantint-ne la sostenibilitat i millora continuada. Bé sigui mitjançant una cartera pròpia, o bé sigui adscriuint-se a l'actual cartera de Serveis Socials. Cal promoure un sistema de revisió i avaluació periòdica que assegurï la qualitat i l'eficàcia dels serveis concertats que comporti actualitzacions anuals tant de la vessant tècnica com de la econòmica del servei.
6. Facilitar i agilitzar per part del Departament de Justícia els processos d'acreditació i selecció de projectes per a les entitats socials, garantint la transparència i l'eficiència administrativa, assegurant que els processos d'acreditació no discriminin les entitats amb menor potencial econòmic. Aquest element és important, per exemple, en aquells casos on es sol·licita l'aportació de local o habitatge, perquè aquest pugui ser condicionat a l'adjudicació del concert, ja que al contrari, moltes entitats no poden invertir en lloguers o reserves de locals a fons perdut o assumir-ne la despesa durant els mesos en que es triga en resoldre el concert. Així mateix, incorporar la perspectiva de gènere en la planificació i gestió dels serveis concertats, assegurant que responguin a les necessitats específiques de les dones i altres col·lectius vulnerables. Així com també la normativa aplicable en accessibilitat i altres normatives que condicionen i que cal aplicar-les al cost de la gestió. També establir mecanismes d'aprofitament dels serveis públics concertats, garantint la plena ocupació dels serveis i no penalitzar l'estada no ocupada, quan aquest fet no depengui de l'entitat gestora.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari Comuns

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
17 MARÇ 2025	
ENTRADA NÚM.	29622
113	

7. Promoure l'adopció de Mesures Penals Alternatives per part dels òrgans judicials en aquells casos que sigui possible a través de l'assessorament i col·laboració per part del Departament de Justícia sobre les opcions existents, els mecanismes de seguiment i l'explicació dels resultats en terme de reinserció i taxes de reincidència.
8. Implementar mesures per a augmentar l'eficàcia del sistema de mesures penals alternatives a través de l'ampliació de recursos amb l'objectiu de millorar l'especialització i la perspectiva de gènere, rebaixar les ràtios dels professionals per a assegurar un millor seguiment, així com el temps d'espera per al compliment de les mesures. Així mateix, generar un programa de Mesures Penals Alternatives específic per a persones en situació de vulnerabilitat com a persones en situació de sense llar o qualsevol altre perfil que requereixi major flexibilitat o seguiment intensiu. També promoure l'ampliació de Convenis amb les administracions locals per a ampliar les places per a realitzar Treballs en Benefici de la Comunitat així com ampliar les places ofertades pel Govern de la Generalitat.
9. Garantir que al llarg de 2025 es prenen les mesures oportunes perquè es faci l'execució de les mesures penals alternatives (MPA) dins dels centres penitenciaris per tal de reduir temps d'internament i millorar la reinserció. La mesura permet un compliment de l'MPA simultani a la pena de privació de llibertat, de manera que l'habilita perquè una vegada exhaurides les seves responsabilitats penals pugui dedicar-se plenament al procés de reinserció i optimitza els recursos de la SMPRAV en termes de procés de rehabilitació i reducció de la reincidència delictiva.
10. Iniciar, al llarg de 2025, un pla pilot per minorar l'adopció de la mesura cautelar de presó preventiva a través d'alternatives de caràcter tecnològic com les polseres electròniques. El pla pilot ha d'anar acompanyat d'un estudi d'avaluació que permeti estudiar l'eficiència de la implementació i detectar biaixos en l'aplicació. Els resultats del Pla pilot es presentaran als grups parlamentaris.
11. Impulsar l'obtenció de documentació de les persones internes estrangeres (en situació de presó preventiva o en règim de compliment) per tal de possibilitar la seva reinserció social. Així mateix, estudiar les possibles reformes normatives necessàries en matèria d'estrangeria per a possibilitar l'efectiva reinserció social de les persones que sense tenir la nacionalitat espanyola comptin amb un ampli arrelament social.
12. Prendre les mesures oportunes per a aconseguir un augment significatiu del percentatge de persones internes que compleixen la seva pena en

medi obert (tercers graus, llibertats condicionals i altres figures) durant la present legislatura, atesa la major eficàcia que genera recuperació de llibertat de manera esglaonada, progressiva i acompanyada de les persones privades de llibertat tant pels seus processos de reinserció social com per aconseguir millors resultats en la taxa de reincidència delictiva.

13. Aconseguir que les persones amb pitjors condicions socioeconòmiques puguin accedir en igualtat de condicions al medi obert ampliant els programes d'acompanyament al medi obert per aquests perfils així com millorant la coordinació entre el Departament i els Centres Penitenciaris amb els recursos especialitzats existents de medi obert gestionats per entitats socials, ampliant la perspectiva de gènere dels programes.
14. Estudiar al llarg de 2025 la generació d'un circuit específic que garanteixi la necessària agilitat en els processos de sol·licitud, tramitació, concessió i pagament de l'Ingrés Mínim Vital a persones que han complert una pena privativa de llibertat, garantint l'eficàcia del procés de reinserció social en un moment complicat com és la reincorporació a la vida en llibertat. Els temps d'espera actuals poden suposar complicacions en el procés de reinserció social.
15. Amb l'objectiu de garantir la correcta aplicació del principi de reinserció social i de individualització del tractament penitenciari incorporar la recomanació realitzada per la Síndica de Greuges de Catalunya emesa el 19 de desembre de 2024 sobre la Circular 2/20024 sobre el procediment d'accés, suspensió i extinció de la relació laboral penitenciària en els centres penitenciaris de Catalunya consistent en "En base a les consideracions efectuades, recomanem al Departament de Justícia que faci una revisió de la Circular 2/2024 per tal d'adequar-la al principi d'individualització del tractament penitenciari i als termes del Reial decret 782/2001".

Palau del Parlament, 17 de març de 2025

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari Comuns

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
17 de maig de 2025	
ENTRADA NÚM.	29622
N.T.	 / 15

Andrés García Berrio
Diputat del GP Comuns

David Cid Colomer
Portaveu del GP Comuns

ÀREA DE REGISTRE DE SECRETARIA GENERAL
Registrat per mitjà de correu electrònic de conformitat
amb els **Acords de la Mesa del Parlament**
del 26 de maig de 2020 (BOPC 616, 05.06.2020),
del 15 de setembre de 2020 (BOPC 681, 17.09.2020),
del 19 d'octubre del 2020 (BOPC 707, 19.10.2020)
i del 27 d'octubre del 2020 (BOPC 715, 28.10.2020)